

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Vitalie Luncari

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea depusă de către Vitalie Luncari către Serviciul de Informații și Securitate privind abrogarea actului administrativ individual defavorabil

împotriva încheierii Curții de Apel Centru din 10 aprilie 2025,

*(Dosarul nr. 3r-149/25
PIGD 2-24024249-01-3r-27052025)*

Legalitatea aplicării termenului special de 72 de ore pentru contestarea actelor administrative normative emise în baza măsurilor excepționale stabilite de Comisia pentru Situații Excepționale și constatarea tardivității acțiunii.

Curtea de Apel Centru, jud. Ghenadie Mîra, Grigore Dașchevici și Angela Bostan

23 iulie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de către Vitalie Luncari

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Munteanu

Diana Stănilă, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. În data de 1 martie 2024 Vitalie Luncari a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani o cerere de chemare împotriva Serviciului de Informație și Securitate al RM, solicitând abrogarea parțială a actului administrativ defavorabil, prin radierea numelui reclamantului Vitalie Luncari din lista persoanelor în privința cărora există suspiciuni că sânt asociate persoanelor fizice și juridice supuse sancțiunilor, elaborată de către Serviciul Informații și Securitate al RM, în temeiul Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 45 din 31 octombrie 2022; anularea actului administrativ defavorabil expus în scrisoarea Serviciului Informații și Securitate al RM nr. 20-L-948/23 din 20 decembrie 2023; anularea actului administrativ defavorabil expus în scrisoarea Serviciului Informații și Securitate al RM nr. 20-L-31/24 din 02 februarie 2024.

2. Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 28 mai 2024, s-a admis cererea depusă de Serviciul de Informație și Securitate, fiind dispusă strămutarea cauzei conform competenței jurisdicționale la Curtea de Apel Chișinău.

3. La 16 august 2024 reprezentantul pârâtului Serviciul de Informații și Securitate a depus referința, solicitând declararea acțiunii ca inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ (f.d. 74-76)

4. La 31 martie 2025 reclamantul Vitalie Luncari a înaintat obiecții la cererea pârâtului privind declararea inadmisibilității acțiunii invocând că, Dispoziția CSE nr. 13 din 31.03.2022 prin care a fost legiferat un alt termen de contestare a actelor administrative decât cel prevăzut de Codul administrativ este un act subnormativ legii, emis contrar prevederilor imperative a Constituției și respectiv nu este emis în temeiul legii și prin prisma art. 1 alin. (3) Cod administrativ exceptează aplicarea în prezentul caz.

5. În același timp reclamantul a invocat că, în cazul nereținerii temeiurilor privind inaplicabilitatea termenului de 72 ore pentru contestarea Listei în instanța de judecată, a solicitat repunerea în termenul de înaintare a acțiunii în contencios administrativ.

6. Curtea de Apel Centru prin încheierea din data de 10 aprilie 2025 a respins ca neîntemeiată cererea de repunere în termen și a declarat

inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Vitalie Luncari, din motiv că acțiunea a fost depusă după expirarea termenului legal de contestare (f.d. 111-115).

7. În data de 21 mai 2025, Vitalie Luncari a depus recurs împotriva încheierii 10 aprilie 2025, prin care solicitat casarea încheierii contestate cu remiterea cauzei primei instanțe pentru examinare în fond (f.d. 117-126).

8. În motivarea recursului recurentul a menționat că soluția primei instanțe este una ilegală și încalcă în mod direct dreptul de acces la o instanță, potrivit art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului prezentând următoarele argumente.

9. Recurentul consideră că Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 13 din 31 martie 2022 prin care a fost legiferat un alt termen de contestare a actelor administrative (72 ore) decât cel prevăzut de Codul Administrativ (30 zile), este un act subnormativ legii emis contrar prevederilor imperative a Constituției și respectiv nu este emis în temeiul legii, iar prin prisma art. 1 alin. (3) Cod administrativ exceptează aplicarea ei prezentului caz. Or, așa cum a stabilit cu titlul de principiu obligatoriu instanța constituțională, singurele competențe pe care le deține CSE de la Parlament sunt doar executive, iar unica autoritate care deține puterea legislativă este Parlamentul, inclusiv în perioada stării de urgență.

10. Recurentul și-a reiterat argumentele prezentate în prima instanță, în obiecțiile la referința pârâtului privind declararea inadmisibilă a acțiunii, prin care a invocat în detaliu că termenul de 72 de ore pentru contestarea actului administrativ nu este aplicabil speței.

11. La fel, recurentul a menționat că Lista nu a fost publicată nici în Monitorul Oficial și nici pe pagina web a Guvernului, așa cum stabilește imperativ Dispoziția CSE nr. 13/2022.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

12. Art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.”

13. Art. 241 alin. (1) din Codul administrativ:

„Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.”

14. Art. 242 din Codul administrativ relevă că:

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.”

15. Art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul administrativ:

„Examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.”

16. Art. 191 alin. (2) din Codul administrativ:

„Curtile de apel soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor administrative normative, care nu se supun controlului de constituționalitate.”

17. Art. 207 alin. (1) și alin. (2) lit. d) din Codul administrativ:

„Instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs”.

Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209.”

18. Art. 209 alin. (1) din Codul administrativ:

„Acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.”

19. Art. 12 alin. (1) din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război:

„Starea de urgență, de asediu sau de război se declară prin hotărâre a Parlamentului.”

20. Art. 1, 2, 3 și 4 din Hotărârea Parlamentului nr. 41 din 24 februarie 2022 privind declararea stării de urgență:

„Se declară stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pentru o perioadă de 60 de zile.

Pe perioada stării de urgență, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova va emite dispoziții în vederea punerii în executare a următoarelor măsuri: 7) stabilirea unui regim special de lucru pentru agenți economici și instituții publice, soluționarea altor chestiuni privind activitatea acestora, necesare desfășurării lucrărilor de salvare-deblocare și a altor lucrări de neamânat;

Dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale sunt obligatorii și executorii pentru conducătorii autorităților administrației publice centrale și locale, ai agenților economici, ai instituțiilor publice, precum și pentru cetățeni și alte persoane aflate pe teritoriul Republicii Moldova.

Dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova intră în vigoare în momentul emiterii.”

21. Pct. 2.4 din Dispoziția CSE nr. 13 din 31 martie 2022:

„Dispozițiile normative și individuale ale organelor competente în domeniul planificării, organizării și coordonării activității de aplicare a măsurilor impuse de starea de urgență declarată se contestă direct la Curtea de Apel în circumscripția căruia se află organul al cărui act se contestă, *în termen de 72 de ore* de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau din momentul afișării pe pagina web oficială a Guvernului.”

22. Art. 2, 3 și 4 din Hotărârea Parlamentului nr. 274 din 21 septembrie 2022 privind prelungirea stării de urgență:

„Abilitarea Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova de a emite dispoziții pe perioada stării de urgență în vederea punerii în executare a măsurilor prevăzute la art.2 din Hotărârea Parlamentului nr.41/2022 privind declararea stării de urgență rămâne aplicabilă pe durata prelungirii stării de urgență.

Dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova sunt obligatorii și executorii pentru conducătorii autorităților administrației publice centrale și locale, ai agenților economici, ai instituțiilor publice, precum și pentru cetățeni și alte persoane aflate pe teritoriul Republicii Moldova.

Dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova intră în vigoare în momentul emiterii.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

23. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată constată că acesta a fost respectat, întrucât încheierea din 10 aprilie 2025 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului la 6 mai 2025, iar cererea de recurs a fost depusă în termenul de 15 zile prevăzut de art. 242 Cod administrativ.

24. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând prevederile art. 243, alin. (2) din Codul administrativ a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

25. Astfel, efectuând controlul judiciar al încheierii din 10 aprilie 2025 a Curții de Apel Centru, instanța de recurs constată că, instanța de apel întemeiat a emis încheierea prin care a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de Vitalie Luncari în temeiul art. 207 alin. (2) lit. d) Cod administrativ.

26. În acest sens, instanța de recurs subliniază că potrivit art. 12 alin. (1) din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, starea de urgență se declară prin hotărâre a Parlamentului, iar pe durata acesteia Comisia pentru Situații Excepționale (CSE) are competența

de a emite dispoziții obligatorii și executorii, conform art. 3 și 4 din Hotărârea Parlamentului nr. 41 din 24 februarie 2022.

27. În exercitarea acestei competențe speciale, CSE a emis Dispoziția nr. 13/2022, prin care s-a stabilit un regim derogatoriu de contestare a actelor administrative emise în aplicarea măsurilor de stare de urgență. Astfel, pct. 2.4 din Dispoziția CSE nr. 13/2022 prevede expres că dispozițiile normative și individuale emise de organele competente pot fi contestate în termen de 72 de ore de la publicare.

28. Această normă are caracter obligatoriu, fiind expres prevăzută de actul normativ aplicabil. Prin urmare, instanța de fond a aplicat corect regimul derogatoriu, reținând depășirea termenului de contestare.

29. Competența jurisdicțională a Curții de Apel de a examina astfel de cauze decurge din prevederile exprese ale dispoziției contestate, iar termenul de 72 de ore, fiind unul special și imperativ, nu poate fi extins sau modificat pe cale judiciară.

30. Cu referire la argumentul recurentului precum că Lista nu a fost publicată nici în Monitorul Oficial și nici pe pagina web a Guvernului, așa cum stabilește imperativ Dispoziția CSE nr. 13/2022. Instanța de recurs menționează că accesând portalul web al Guvernului Republicii Moldova, se atestă că Dispoziția CSE nr. 45 din 31.10.2022 a fost publicată pe portalul web al instituției la 1 noiembrie 2022, iar despre faptul că Vitalie Luncari face parte din Lista persoanelor în privința cărora există suspiciuni că sunt asociate persoanelor fizice și juridice supuse sancțiunilor, Vitalie Luncari a aflat la 27 decembrie 2023 - data confirmării recepționării scrisorii nr. 20-L-948/23, această dată fiind menționată în cererea prealabilă adresată SIS (f.d. 23).

31. Așadar, termenul limită pentru contestarea Dispoziției CSE nr. 45 din 31.10.2022, a expirat de drept la 30 decembrie 2023 sau la 2 ianuarie 2024, proxima zi lucrătoare, în condițiile în care a 3-a zi oferită prin actul normativ enunțat expira în zi nelucrătoare. Respectiv, argumentele invocate de reclamant în susținerea cererii de repunere în termen nu confirmă imposibilitatea depunerii acțiunii în termen.

32. Cu privire la pretinsa încălcare a dreptului de acces la instanță (art. 6 CEDO) instanța de recurs remarcă că nu este incidentă în prezenta speță, întrucât recurentul a avut posibilitatea reală de a contesta actul în termenul legal, iar normele procedurale speciale stabilite în situații excepționale sunt compatibile cu exigențele CEDO.

33. În asemenea circumstanțe, completul de judecată constată că prima instanță a aplicat corect normele legale în materia termenului de contestare și a reținut în mod justificat tardivitatea acțiunii. Or, argumentele

recurentului privind inaplicabilitatea termenului de 72 de ore sunt nefondate, întrucât termenul de 72 de ore a fost stabilit în mod expres pentru toate actele administrative normative și individuale emise în aplicarea măsurilor impuse de starea de urgență.

34. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul depus de către Vitalie Luncari.
Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Diana Stănilă